

Un entrevista impossible amb Forges i Romeu

Conversa distesa tot dinant el dia de la inauguració de l'exposició al Col·legi de Periodistes

—Ignacio Vidal-Folch—

Forges va estar recentment a Barcelona per inaugurar la seva exposició al Col·legi de Periodistes. Després de l'acte es va quedar a menjar als locals del Col·legi, acompanyat d'alguns membres de la junta i de Carles Romeu, col·lega d'humor a *El País*. Durant el tumultuós dinar, Capçalera va intentar d'entrevistar-los. D'aquell esforç en va, torpedinat per bromes i riallades, en queda el diàleg que reproduïm a continuació.

FOTOS: GUILLEM HUERTAS

Pregunta. Forges, ¿com et vas fer humorista?

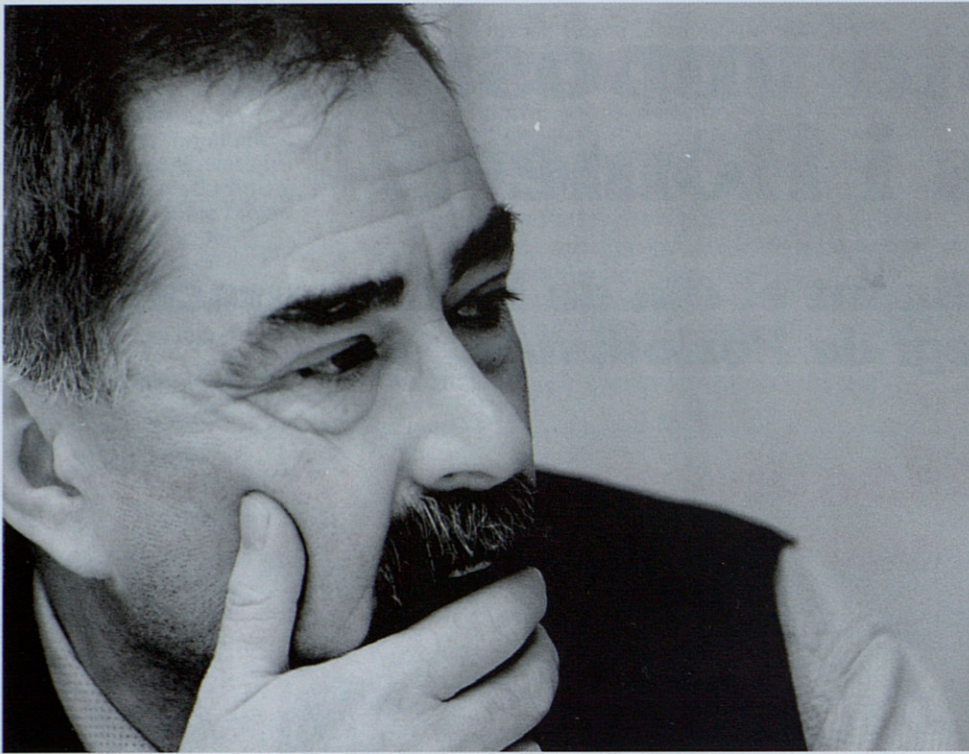
Forges. Com gairebé tots els dels gremi: comences dibuixant els companys de l'escola, de la família...; vaig passar una època de gran admiració pels dibuixants de Bruguera (Cifré, Jorge, etc.), i després a poc a poc en els cursos superiors t'encarreguen algun dibuix per a alguna revisteta que estan fent... Generalment els dibuixants provenen de la mateixa extracció social a tot arreu: una família burgesa de classe mitjana baixa; sovint és un mal estudiant de matemàtiques, és un bon literat i juga amb el llenguatge, se l'inventa... I en la seva relació amb el gènere femení és el que en els *guateques*

posava els discos. Encara que després em pregunto qui dimonis ballava, perquè de discos en posàvem tots. És a dir, que tothom es recorda a si mateix com el paio que posava els discos.

P. Romeu, ¿correspon aquest esquema amb el teu cas?

Romeu. En això de les matemàtiques sí, era un desastre. Burgèsia molt caiguda, la saga dels Rius. Dolent en matemàtiques, expulsat d'uns quants col·legis... Amb les noies passava el que deia en Perich: si ets escultor, els dius "El teu cos és fantàstic, meravellós. Faré una escultura amb tu", i ja la tens al sac. Si ets escriptor, els dius

— "Els dibuixants, a l'escola, sovint eren mals estudiants de matemàtiques, però bons literats: els agradava jugar amb el llenguatge" —

“Tens uns ulls i uns cabells meravellosos. Faré un endecasil·lab alexandri amb tu”, i ja la tens al sac. Si ets humorista, els dius: “Faré un acudit amb tu”, i et foten una hòstia. És una de les grans veritats d'en Perich! El que passa amb els humoristes és que, com que se suposa que som graciosos, elles no ens prenen seriosament. Les dones s'han d'agafar una mica seriosament els homes, encara que no s'ho creguin... I tu a elles les has d'alimentar bé. Deixar anar un bon rotllo: s'ha de parlar molt. També ajuda molt ser ric i guapo.

F. Més que parlar, se les ha d'escoltar. Però nosaltres tenim l'inconvenient que al cap de tres minuts ja no ens podem aguantar el riure.

P. Tu, Forges, últimament sempre les dibuixes llegint un llibre, ajagudes al sofà mentre el marit fa bricolatge o qualsevol altra variant del ridícul. Em sembla un estereotip diguem-ne feminista.

F. Doncs no et creguis que sigui un estereotip tan fals o desencaminat. A mi em paren les dones pel carrer i em diuen: “La que llegeix sóc jo”, i assenyalant el marit afegeixen: “I aquest és el capullo del bricolatge”. Ja m'ha passat més d'un cop.

R. És que el marit està acabat.

P. Què és el que l'ha rematat?

R. La passió per l'esport televisat.

F. Quants partits del segle hi ha a la setmana?

R. Tres, em sembla.

F. Aquesta setmana n'hi ha quatre. Ja no...

P. Fem una mirada retrospectiva.

R. Faci-la vostè, jo sóc molt normal i molt decent.

P. Romeu, vas començar en l'*underground*, al *Star*. Com a mínim allà va ser on vaig veure els teus primers dibuixos i historietes.

R. Jo tirava per a pintor, però això, en la meua família d'industrials, no estava ben vist. El primer dibuix que vaig fer el vaig vendre a canvi de barra lliure en una d'aquelles discoteques de l'Empordà. Al cap d'una setmana el meu pobre client ja estava penedit de la permuta.

F. Això devia ser en el plisticè. No em deprimeixis.

R. Tot és un immens error. Sí, jo, que vaig ser falsificador de romànic...

F. I un bon pintor, a més a més; t'ho asseguro, Romeu.

R. Ets molt simpàtic, Forges, però no sé si mai n'has vist algun, d'aquells quadres.

F. I tant que l'he vist, i en un lloc que no t'imaginaries mai!

R. No m'ho diguis. En fi, vaig deixar de seguida la pintura perquè els pintors, si no són de bona família i es poden permetre estats d'ànim, no en poden viure. S'ha d'estar disposat a la bohèmia i jo, la veritat, no sóc gens sofert. A la Floresta tinc un amic pintor i s'ho passa fatal, em penso que fins i tot cobra un subsidi de pobresa. Potser quan tingui 75 anys diran que és un gran pintor i passarà a la història, però de moment s'ho passa fatal.

P. Tornem a la “cronologia”.

R. Bé, em vaig estrenar a *Nueva Dimensión*, la revista de ciència ficció que dirigia Luis Vigil. Vaig fer una historieta de la Caputxeta Vermella que ara, quan la torno a mirar... no l'entenc!, però per sort era l'època *undreground*, experimental i tal, i que no s'entengués no importava. Després Vigil i la seva penya van començar a treballar a *Fotogramas*, i jo amb ells. D'allà vaig passar a *Bocaccio*, que estava al costat d'*El Papsu*, on vaig arrebregar el meu primer procés judicial.

P. Quants n'has arrebregat?

R. Fins avui, 166.

F. Recordo que en Tom i tu sempre estàveu junts.

— “Hi ha un piló de temes, de fenòmens i d'inquietuds que la premsa seriosa no aborda. Sembla que només hi hagi la moneda única” —

R. Sí, el vaig conèixer quan ell estava molt ficat a *Matarratos*, perquè en Conti ja era molt grandet, tenia Parkinson, pobre, i ja no podia dibuixar. Li va passar la revista a en Tom, em vaig posar a treballar amb ell i així vam seguir plegats anys i anys. Junts hem fet set-cents programes de televisió, dues o tres revistes i un parell d'editorials que es van enfonsar... Ara en Tom s'ha convertit en un executiu de televisió...

F. És veritat, en Tom em truca a vegades per coses de televisió.

R. ...i jo continuo fent el que he fet sempre, o sigui, el simple.

P. Cada dia en Forges i tu feu un acudit a *El País*. Procureu posar-vos d'acord per no trepitjar-vos l'un a l'altre?

F. En el diari cada un dels humoristes fa el que li dona la gana. El normal és que si un dia, per exemple, entrem en la moneda única, en Máximo faci un dibuix al·lusiu al tema, en Romeu un altre i jo un altre. Però cada un va al seu aire.

R. I tampoc és imprescindible que l'acudit sigui de rabiosa actualitat. Perquè l'actualitat és molt llarga: els palestins i els jueus s'estan tustant des de fa cinquanta anys. I si tractes de reflectir una actualitat a molt curt termini resulta que el lector encara no l'ha digerit i no t'entén l'acudit.

F. Així treballem a *El País*, però n'hi ha d'altres que depenen més del mitjà per al qual treballen. Fixa't en *Le Monde*.

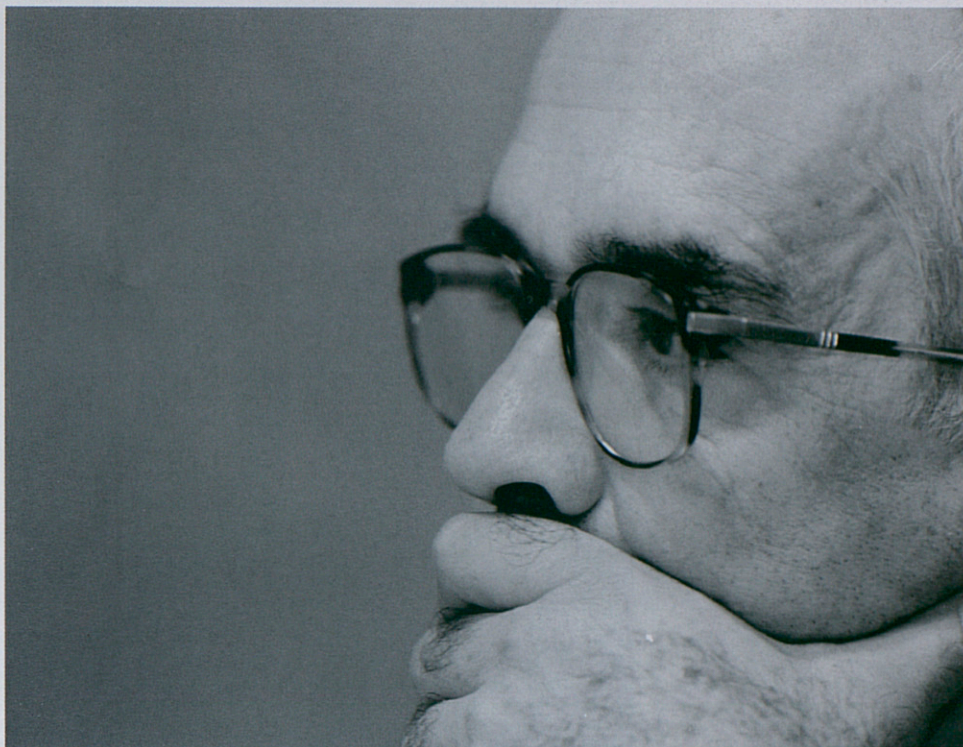
R. El pobre Plantu ha d'anar cada tarda a la redacció!

F. I en Pancho, igual. Els dicten el tema del dia. Han de rebre ordres contínuament. Fa poc vaig estar tres hores amb en Plantu a Madrid. No deixava d'atendre el mòbil, pobre; el trucaven de París per explicar-li els últims detalls de la situació a Algèria, que era el tema de portada de *Le Monde* el dia següent. N'hi havia per parar boig.

R. Va molt malencaminat, perquè si vas cada dia a la redacció els caps t'agafen massa confiança, i per als companys tens menys misteri... Ja m'entens, Forges: aquest misteri que ens fa tan desitjables.

F. Bromes a part, crec que si et passes les hores a la redacció connectes menys amb la realitat.

P. Per què? Precisament una redacció és un centre de recollida i procés de dades provinents de la realitat.

F. Crec que cada vegada més a les redaccions s'està creant una actualitat inexistent, absolutament horitzontal...

R. I ja no es pot girar l'ordinador així i posar aixà l'ampolla de whisky, que és el que es feia abans. Ara a les redaccions he vist coses com enviar-se *e-mails* d'un periodista a l'altre, per no haver-se d'aixecar. Això no em sembla normal, és molt lleig.

F. Però ara a Espanya hi ha dibuixants que treballen a la redacció, i se'ls nota. Es veu com alguns es converteixen en peons per a campanyes d'opinió interessades.

R. I no diguem noms, *carinyo!*

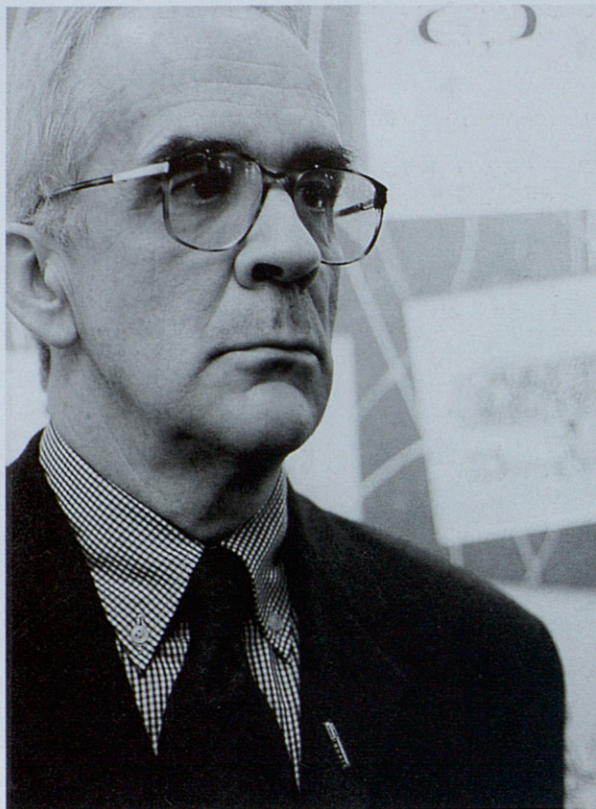
F. En fi, cada un té la seva pròpia manera de fer les coses. En el meu gremi, hi ha gent a qui li costa molt fer la seva feina sense anar a la redacció...

R. ...informar-se tot solet i formar-se la seva pròpia opinió. És més còmode preguntar: "Què ha passat avui?, què haig d'opinar?". [A Forges:] Tu dibuixes un acudit cada dia o n'envies una sèrie?

F. Jo faig com tu, que ja veig les rastelleres d'acudits que envies quan te'n vas de vacances.

R. Forges, aquí on em veus jo sóc un home que ha aconseguit un mes de vacances pagades.

— **"Si tractes de reflectir una actualitat a molt curt termini pot ser que el lector encara no l'hagi digerida i no entengui l'acudit"** —

F. Ahahà! Admirable!

R. Però, per contestar jo mateix a la meua pregunta, envio els meus acudits els dimarts i els divendres; sempre n'envio alguns de més, per si en convé més un o altre segons del tema de portada...

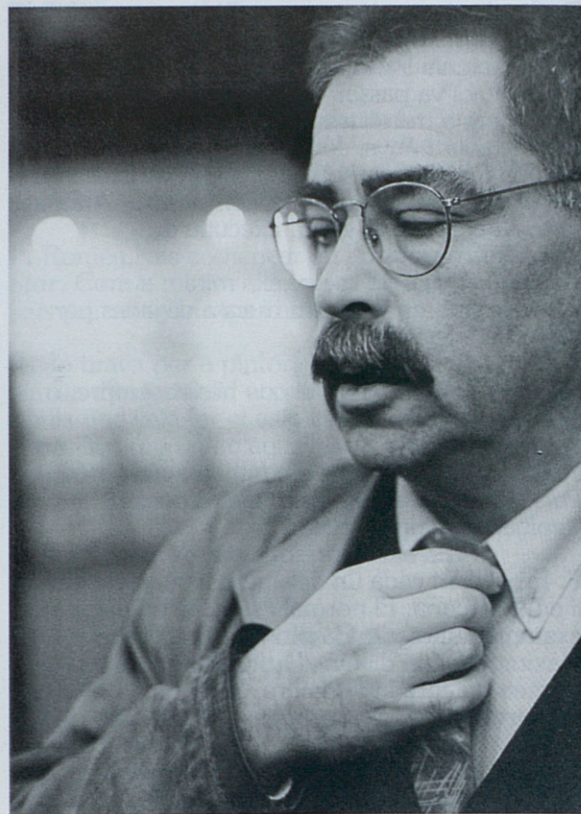
F. Jo faig més o menys el mateix.

P. No us heu quedat mai en blanc o heu passat èpoques en què senti que us baixa el nivell de qualitat?

F. No.

R. Jo, només durant els últims vint-i-cinc anys. Parafraçant l'Orson Welles a *Ciudadà Kane*, si el que desitges és fer diners, fas diners. Doncs bé, igualment, si cada dia t'aixeques a les set i et poses a pensar a fer burrades, fas burrades. Desenvolupes una sèrie de mecanismes humorístics que no es poden reduir, crec, a fórmules, però que sempre et serveixen com una espècie de xarxa de recursos. El que és fonamental és mantenir la teua pròpia percepció de les coses, el teu punt de vista. Per això jo no llegeixo ni escolto ni em fixo en les opinions dels altres a la televisió. Només escolto informació pura.

F. I hi ha una altra cosa important: tu saps quan un dibuix és bo o dolent, i quan saps que és dolent, generalment no el publiqués. Al dibuixant

li ha d'agradar el dibuix que ha fet. És un home que s'aïlla per pensar. I quan veu publicat l'acudit es produeix un fenomen molt curiós, perquè resulta que tu has fet l'acudit, però ara, això que veus aquí és "Forges" o "Romeu", però no ets tu. Es produeix una distància. Deia Plató que només els estúpids es riuen de les seves pròpies gràcies.

R. Ah, doncs jo sóc estúpid, perquè de vegades en trobo alguns, sobretot quan miro material vell, que ric com un ximple.

F. Però això es perquè ja s'ha produït el distanciament que dèiem. També la meua dona, quan em sent petar-me de riure, diu als meus fills: "El papa ja està llegint el Quixot o un acudit seu..."

P. Però tot això no fa un humorista.

F. És molt curiós, és com si hi hagués un núvol al qual accedeixen un nombre determinat de persones que funcionen a través de l'humor; i el curiós és que si funcionen així i no coneixes la resta del gremi, acabes trobant-los a tots. Es reconeixen entre si.

R. És la pura veritat. Forges, explica'ns alguna anècdota per il·lustrar aquest curiós fenomen paranormal.

F. Per exemple, una vegada estava amb uns quants amics a París en un lloc on ens havíem

— “És fonamental mantenir la teua pròpia percepció de les coses. Per això jo no em fixo en les opinions dels altres a la televisió” —

colat sense adonar-nos que aquella nit en Woody Allen hi tocava el clarinet. Estàvem asseguts en una taula lluny de l'escenari. Quan va acabar el concert va venir el *maître* i em va dir: "Acompanyi'm, si us plau, que el senyor Allen vol parlar amb vostè". Hi vaig anar molt intrigat, és clar. En Woody Allen se'm va quedar mirant i em va dir: "Vostè...?", i jo vaig contestar: "Sí...", i ell: "Entesos, entesos..."

R. És com quan veus una persona i és com si estigués en *technicolor* i la resta de la vista en blanc i negre.

F. Exactament.

P. Què tal reaccionen els polítics als vostres acudits?

R. Ni idea. Una vegada en Borrell em va enviar una carta que deia "Moltes gràcies!". Alguna cosa devia haver fet que no li va agradar.

F. A mi mai cap polític no m'ha dit...

P. Forges, ¿què és això d'*A las barricadas*?

F. La revista que estem preparant els vells

d'*Hermano Lobo* i *Por Favor* i altres de més joves. Tu, Romeu, també hi ets, no et facis el boig.

R. Maleït sigui! Altre cop de guerrillers!

P. Aquestes revistes van ser un fenomen de la premsa anifranquista. Quin lloc ocupen avui?

F. Hi ha un piló enorme de temes, de fenòmens i d'inquietuds que la premsa seriosa no aborda. Hi ha gent que en pot parlar d'una manera fresca, divertida, però seriosa en el fons, com feien Vázquez Montalbán o Juan Marsé a *Por Favor*. I hi ha també un públic que vol una revista d'humor i que no és el públic d'*El Jueves*. Però sobretot hi ha una situació semblant a aquella en què va sorgir *Hermano Lobo*: una paràlisi social absoluta. Llavors tot estava parat esperant que Franco és morís d'una vegada. Avui s'espera la moneda única o el que diguin les autoritats econòmiques.

P. No us espanta posar-vos ara a editar?

R. Els humoristes anem sempre en grup a tot arreu. No m'hi fico pas sol, en aquest embolic apassionant ●

— “Com més hores passes a la redacció, menys connectes amb la realitat. A les redaccions s'està creant una